

Dosarul nr. 3rh-2/23
2-19037259-01-3rh-23122022

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud. V. Potlog)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. G. Colev, A. Curdov, Șt. Starciuc)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. T. Chișca-Doneva, A. Cobăneanu, N. Vascan, A. Miron, N. Craiu)

Î N C H E I E R E

1 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire depusă de către Consiliul local Carabetovca,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Ana Catana împotriva Primarului satului Carabetovca și Comisiei de disciplină
cu privire la anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ
individual favorabil, încasarea plăților salariale și a prejudiciului moral, compensarea
cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 18 iunie 2019, Ana Catana a depus cerere de chemare în judecată în procedura
contenciosului administrativ împotriva Primarului satului Carabetovca și Comisiei de
disciplină cu privire la anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului
administrativ individual favorabil, încasarea plăților salariale și a prejudiciului moral,
compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin dispoziția primarului nr.06 din
18 aprilie 2005, a fost angajată pe o perioadă nedeterminată, în sensul art. 54 din Codul
muncii, în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul
Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca.

A menționat că la data de 14 ianuarie 2019, Procuratura raionului Basarabeasca la
cererea primarului Sergiu Răcilă a pornit o cauză penală în baza art. 332 alin. (1) din
Codul penal. Prin ordonanța din 13 aprilie 2019 a procurorului în Procuratura
Anticorupție Radu Palencu, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Ana

Catana, și clasarea cauzei penale nr 2019458002 pornită la 14 ianuarie 2019 de către Procuratura raionului Basarabeasca la cererea primarului Răcilă Sergiu.

Reclamanta a notat că prin dispoziția primarului nr. 33 din 24 mai 2019, la propunerea Comisiei de Disciplină din 15 mai 2019 a fost destituită din funcția publică specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca.

În drept, și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor art. 87, 387 din Codul muncii, art. 9, 12, 14, 37, 38, 39, 52, 55, 59, 65, 66 din Regulamentul privind comisia de disciplină Anexa 7 la hotărârea de Guvern nr.201 din 11 martie 2009, art. 163 alin. (c) din Codul administrativ.

Prin hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central a fost declarată admisibilă acțiunea depusă de către Ana Catana. S-a anulat în tot actul administrativ individual – dispoziția primarului nr. 33 din 24 mai 2019 cu privire la destituire a Anei Catana din funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca, precum și procesul-verbal al Comisiei de disciplină nr. 9 din 15 mai 2019. S-a declarat inadmisibilă cererea Anei Catana în partea obligării restabilirii în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasării prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței de la serviciu – 118 671, 91 de lei, a prejudiciului moral – 50 000 de lei. S-a încasat de la primarul satului Carabetovca Sergiu Răcilă în beneficiul Anei Catana cheltuielile de judecată în sumă de 7 000 de lei. În rest, cerințele au fost respinse.

Cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, la 28 mai 2021, Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 6 septembrie 2021 motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond.

La data de 26 iunie 2021, primarul satului Carabetovca – Sergiu Răcilă a depus cerere de apel nemotivată, iar la 20 august 2021 motivarea apelului împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 20 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost declarat inadmisibil apelul depus de către primarul satului Carabetovca – Sergiu Răcilă împotriva hotărârii din 25 mai 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, pe motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ.

Prin decizia din 27 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul depus de către primarul satului Carabetovca – Sergiu Răcilă și s-a menținut încheierea din 20 septembrie 2021 a Curții de Apel Comrat.

Prin decizia din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat a fost admis apelul depus de către Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev, s-a casat parțial hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, în partea declarării ca inadmisibilă a capătului de cerere privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, și în această parte s-a pronunțat o nouă decizie, prin care pretențiile date au fost respinse. În rest, hotărârea instanței de fond a fost menținută.

La data de 21 martie 2022, Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev a depus recurs împotriva deciziei din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea respingerii pretențiilor privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, cu emiterea în aceasta parte a unei decizii de admitere a pretențiilor date.

Prin decizia din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul depus de către Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev, s-a casat decizia din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, în partea pretențiilor privind obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral, și s-a emis în această parte o nouă decizie, prin care: s-a restabilit Ana Catana în funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca. S-a obligat Primăria satului Carabetovca să emită actul administrativ privind achitarea Anei Catana a salariului pentru absența forțată de la muncă, cu reținerile corespunzătoare. S-a încasat din contul Primăriei satului Carabetovca în beneficiul Anei Catana prejudiciul moral în mărime de un salariu mediu lunar. În rest, cerința de compensare a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată a fost respinsă. Decizia din 23 februarie 2022 a Curții de Apel Comrat și hotărârea din 25 mai 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, în partea admiterii pretenției cu privire la anularea acelor administrative individuale – dispoziția primarului nr. 33 din 24 mai 2019 cu privire la destituire a Anei Catana din funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca, precum și procesul-verbal al Comisiei de disciplină nr. 9 din 15 mai 2019, s-au menținut.

La 20 decembrie 2022, Consiliul local Carabetovca a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea cererii de revizuire cu referire la prevederile art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, Consiliul local Carabetovca a menționat că în sarcina sa a fost pusă o decizie la care nu a luat parte, nefiind atras în proces în calitate de intervenient principal, deși avea tangență directă cu examinarea cauzei și hotărârea adoptată, or, astfel au fost încălcate direct drepturile sale procedurale.

În acest context, a explicat că odată ce s-a dispus încasarea din contul Primăriei satului Carabetovca în beneficiul Anei Catana a prejudiciului material, urma să fie atras în proces în calitate de persoană interesată Consiliul local Carabetovca, deoarece autoritatea executivă a unității administrativ-teritoriale, care este împuternicită cu dreptul de gestionare a bugetului local respectiv, în conformitate cu competențele și responsabilitățile prevăzute de Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale este consiliul local, care nemijlocit va decide achitarea acestor sume Anei Catana. Iar, o alocare ulterioară a sumelor specificate de instanțele judecătorești în beneficiul Anei

Catana vor genera a micșorare considerabilă a bugetului local Carabetovca, consiliul local urmând să ia o decizie în acest sens.

Prin referința din 30 ianuarie 2023, Ana Catana, reprezentată de avocatul Pavel Tarlev a solicitat respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În corespundere cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Având în vedere că dispozițiile Codului administrativ nu reglementează instituția revizuirii unei hotărâri judecătorești irevocabile, cererea de revizuire depusă de către Consiliul local Carabetovca urmează a fi examinată în conformitate cu prevederile Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu articolul 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Ab initio, instanța de revizuire consideră oportun de a învedera că, în sensul Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac, de retractare, prin intermediul căreia se poate obține desființarea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecății în cazurile expres determinate de lege.

Având în vedere că retractarea unei hotărâri judecătorești definitive produce efecte grave pentru părți și pentru stabilitatea raporturilor juridice civile, legea admite revizuirea numai în cazurile strict determinate.

Pe de altă parte, revizuirea constituie un remediu procesual important pentru înlăturarea acelor situații excepționale care au făcut ca o hotărâre judecătorească să fie viciată chiar în substanța sa.

Din considerent că revizuirea ocupă un loc aparte în sistemul căilor legale de atac, completul specializat găsește necesar a evoca doar trăsăturile distinctive speței, or, legiuitorul a impus unele reguli de procedură specifice care se aplică acestei căi de atac și care evidențiază deopotrivă locul aparte pe care-l ocupă revizuirea în sistemul procedural.

Așa, din motiv că revizuirea face parte din categoria căilor extraordinare de atac, este guvernată de reguli speciale, iar legiuitorul a prevăzut expres și exhaustiv la art. 449 din Codul de procedură civilă temeiurile pentru declararea acesteia.

Din textul cererii de revizuire, completul specializat constată că revizuentul solicită revizuirea deciziei din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție, invocând temei de revizuire lit. c) a art. 449 din Codul de procedură civilă.

Conform art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Din accepțiunea art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă rezultă că, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces este

subiect al raportului material litigios și dacă, prin hotărârea supusă revizuirii, persoanei neimplicate în proces i-au fost încălcate careva drepturi, urmând a fi prezentate probe pertinente și concludente în acest sens.

Completul specializat relevă că, reieșind din natura revendicărilor formulate de Ana Catana în prezentul litigiu, obiectul controlului judecătoresc l-au constituit raporturile juridico-publice între aceasta și Primarul satului Carabetovca (Comisia de disciplină).

Astfel, instanțele de contencios administrativ au supus controlului legalității dispoziția primarului nr. 33 din 24 mai 2019 cu privire la destituire a Anei Catana din funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca, raionul Basarabeasca, și procesul-verbal al Comisiei de disciplină nr. 9 din 15 mai 2019.

Instanța de revizuire constată că Consiliul local Carabetovca nu este subiect al raporturilor juridico-publice dintre Ana Catana și Primarul satului Carabetovca (Comisia de disciplină) rezultate drept urmare a emiterii dispoziției de destituire din funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar.

Prin urmare, destituirea ilegală a Anei Catana din funcția de specialist pentru reglementarea regimului funciar din cadrul Primăriei satului Carabetovca se datorează acțiunilor ilegale a Primarului satului Carabetovca.

Iar circumstanța dată decelează lipsa interesului procesual al Consiliului local Carabetovca în prezenta cauză de contencios administrativ. Or, drepturile și interesele sale legitime nu sunt lezate prin obligarea restabilirii în funcția de specialist pentru reglementare regimului funciar din cadrul Primăriei Carabetovca, raionul Basarabeasca și încasarea prejudiciului cauzat care constă din suma salariului pentru perioada absenței forțate de la serviciu, a prejudiciului moral.

Distinct de cele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o încălcare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Aici, completul specializat menționează că, redeschiderea unui proces civil sau de contencios administrativ este condiționată de respectarea exigențelor de exercitare a căii extraordinare de atac prevăzute expres în Codul de procedură civilă, iar scopul urmărit de titular nu trebuie să rezide în reexaminarea cauzei în vederea pronunțării unei noi hotărâri favorabile sie, or, retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și jurisprudența CtEDO potrivit căreia, dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 §1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. România, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din aceste considerente, completul specializat ajunge la concluzia de a respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Consiliul local Carabetovca împotriva deciziei din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție.

În conformitate cu art. 195 și 230 din Codul administrativ și conform art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Consiliul local Carabetovca împotriva deciziei din 12 octombrie 2022 a Curții Supreme de Justiție.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru

Aliona Miron

Nicolae Craiu